

**ทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอ
และออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**

**The Environment of The Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design
at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon as Perceived by
Undergraduate Students**

ปิยวรรณ สีเชียง^{1*}

¹นักศึกษา สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ 10110

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็น 5 ด้าน คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา และด้านกิจกรรมนักศึกษา 2) เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บและรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 416 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 58 ข้อ ความเชื่อมั่น 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น ที่มีเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น แตกต่างกัน

Abstract

The purpose of this research were, 1) to study the environment of The Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon as perceived by undergraduate students. in overall and 5aspects : lecturers, teaching and learning management, premises, students services and students activities. 2) to compare perceived of the environment of the Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. In overall and 5 aspects classified by gender, years of study, student achievement and major of studies 416 under graduate students were used as samples. The instruments used in the study was a five-point 58 items rating scale questionnaire with the reliability of 0.97. The data were analyzed by mean, percentage, standard deviation and t-test.

The results revealed that : 1) the environment of the Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon as perceived by undergraduate students in

overall and 5 aspects were at moderate level. 2) the environment of The Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon as perceived by undergraduate students classified by gender, years of study, student achievement and faculties were significant different.

คำสำคัญ : ทักษะของนักศึกษา สภาพแวดล้อม

Keywords : Students's Perceived, Environment

*ผู้พิมพ์ประสานงานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ kukkik10@hotmail.com โทร. 08 3978 5323

1. บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาได้ตลอดเวลา สถานที่ นอกจากนั้นการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งชีวิต การเรียนรู้ให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศและปัจจัยของการเรียนรู้ได้แก่ ครู ระบบการเรียนการสอน การบริหารจัดการและระบบความคิดความเข้าใจ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม ทรัพยากรสนับสนุนงบประมาณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.2550: 58-59)

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญยิ่งสำหรับการจัดการศึกษาเนื่องจากการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ มีการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.2548: 3-6) นอกจากนี้สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนหรือบรรยากาศในห้องเรียนถ้าสภาพแวดล้อมดีจะเป็นส่วนสนับสนุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา.2550: 82)

ดังนั้น การศึกษาเรื่องนี้จึงมีความสำคัญซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อคณะอุตสาหกรรม สิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร โดยผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาการกำหนดแผนการส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมของคณะฯ เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่นักศึกษาต่อไป

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาทักษะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร โดยรวมและเป็น 5 ด้าน คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา และด้านกิจกรรมนักศึกษา

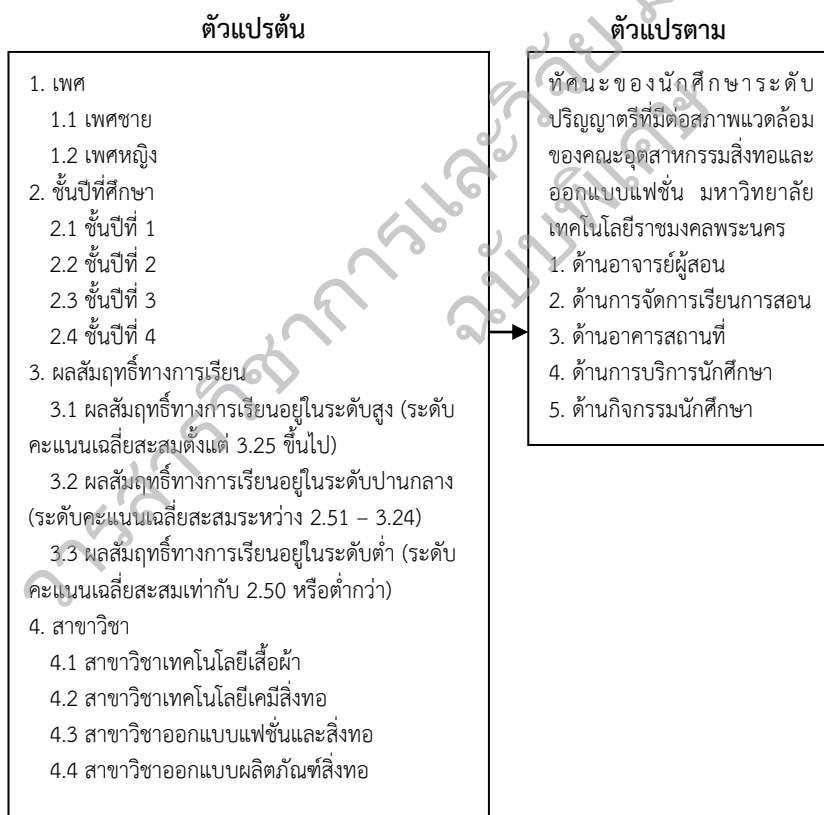
2. เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1- 4 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 519 คน
2. กรอบแนวความคิดในการวิจัย เรื่อง ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนี้

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

2. ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ

2. วิธีการศึกษา

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 1-4 คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 519 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในวิจัยนี้ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 416 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา และด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 58 ข้อ

โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ที่ 0.97

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมา 416 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.10

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถาม ทั้ง 416 ฉบับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้หาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. การศึกษาทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร โดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา และด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้านจำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) (Independent Sample) ส่วนตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

3.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	1.1 ชาย	112	26.90
	1.2 หญิง	304	73.10
	รวม	416	100.00
2.	ชั้นปี		
	2.1 ชั้นปีที่ 1	127	30.50
	2.2 ชั้นปีที่ 2	86	20.70
	2.3 ชั้นปีที่ 3	114	27.40
	2.4 ชั้นปีที่ 4	89	21.40
	รวม	416	100.00
3.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	66	15.90
	3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	158	38.00
	3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	192	46.10
	รวม	416	100.00
4.	สาขาวิชา		
	4.1 เทคโนโลยีเสื้อผ้า	90	21.60
	4.2 เทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ	53	12.70
	4.3 ออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ	168	40.40
	4.4 ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	105	25.30
	รวม	416	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 เพศชาย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 26.90 จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา พบว่านักศึกษส่วนมากเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่านักศึกษส่วนใหญมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป) จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.51-3.24) จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และจำแนกตามสาขาวิชา พบว่านักศึกษส่วนใหญเป็นนักศึกษาสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 รองลงมาคือ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30

3.2 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครโดยรวมและในแต่ละด้าน

สภาพแวดล้อมของคณะ	นักศึกษาระดับปริญญาตรี (n = 416)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.08	0.61	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.66	0.74	มาก
3. ด้านอาคารสถานที่	2.86	1.02	ปานกลาง
4. ด้านการบริการนักศึกษา	2.86	0.10	ปานกลาง
5. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.19	0.89	ปานกลาง
รวม	3.33	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมของคณะ ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการจัดการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา และด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

3.3 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

สภาพแวดล้อมของคณะ	นักศึกษาระดับปริญญาตรี (n = 416)					
	ชาย (n = 112)		หญิง (n = 304)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.16	0.54	4.05	0.63	1.547	0.123
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.82	0.74	3.60	0.74	2.672	0.008
3. ด้านอาคารสถานที่	3.27	1.02	2.71	0.98	5.123	0.001
4. ด้านการบริการนักศึกษา	3.32	0.99	2.69	0.95	5.939	0.001
5. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	3.54	0.88	3.06	0.87	5.028	0.001
รวม	3.62	0.72	3.22	0.68	5.252	0.001

*p < .05

จากตารางที่ 3 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมของคณะแตกต่างกันเกือบทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านอาจารย์ผู้สอน ที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

สภาพแวดล้อมของคณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	9.57	3.19	9.17	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	143.24	0.35		
	รวม	415	152.81			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	34.42	11.48	24.23	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	195.08	0.47		
	รวม	415	229.50			
3. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	92.20	30.73	37.24	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	340.05	0.83		
	รวม	415	432.25			
4. ด้านการบริการนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	76.74	25.58	31.30	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	336.73	0.82		
	รวม	415	413.47			
5. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	71.18	23.73	37.44	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	261.08	0.63		
	รวม	415	332.26			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	50.54	16.85	43.85	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	158.27	0.38		
	รวม	415	208.81			

จากตารางที่ 4 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สภาพแวดล้อมของคณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.70	0.87	2.36	0.095
	ภายในกลุ่ม	413	151.08	0.37		
	รวม	415	152.78			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.23	3.11	5.76	0.003
	ภายในกลุ่ม	413	223.27	0.54		
	รวม	415	229.50			
3. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	24.83	12.41	12.58	0.001
	ภายในกลุ่ม	413	407.42	0.97		
	รวม	415	432.25			
4. ด้านการบริการนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	27.24	13.62	14.56	0.001
	ภายในกลุ่ม	413	386.23	0.93		
	รวม	415	413.47			
5. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	18.57	9.28	12.22	0.001
	ภายในกลุ่ม	413	313.69	0.76		
	รวม	415	332.26			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	13.30	6.65	14.05	0.001
	ภายในกลุ่ม	413	195.51	0.47		
	รวม	415	208.81			

จากตารางที่ 5 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา และด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอนไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

สภาพแวดล้อมของคณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านอาจารย์ผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.46	1.49	4.13	0.007
	ภายในกลุ่ม	412	148.35	0.36		
	รวม	415	152.81			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	11.65	3.89	7.35	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	217.85	0.53		
	รวม	415	229.50			
3. ด้านอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	17.22	5.74	5.70	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	415.03	1.01		
	รวม	415	432.25			
4. ด้านการบริการนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	12.48	4.16	4.27	0.005
	ภายในกลุ่ม	412	401.00	0.97		
	รวม	415	413.48			
5. ด้านกิจกรรมนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	22.47	7.49	9.96	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	309.79	0.75		
	รวม	415	332.26			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	11.92	3.98	8.32	0.001
	ภายในกลุ่ม	412	196.89	0.48		
	รวม	415	208.81			

จากตารางที่ 6 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. สรุป

4.1 สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร โดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเห็นต่อสภาพแวดล้อมของคณะด้านอาจารย์ผู้สอนและด้านการจัดการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษาและด้านกิจกรรมนักศึกษา นักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้าน 5 ด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา พบว่า

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงระดับปริญญาตรีมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความเห็นต่อ

สภาพแวดล้อมของคณะเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านอาจารย์ผู้สอน ที่ไม่พบความแตกต่าง

2.2 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะ อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะ อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอนไม่พบความแตกต่าง

2.4 นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะ อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้าน คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา พบว่า

นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า จำนวนเอกสารประกอบการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนยังมีไม่เพียงพอ อีกทั้งสภาพที่ตั้งของอาคารสถานที่ภายในคณะมีการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนทำให้ห้องเรียนมีไม่เพียงพอ มีเสียงรบกวน ฝุ่นละออง รวมถึงการบริการนักศึกษา เช่น ห้องพยาบาล ห้องสมุด โรงอาหาร ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโพทุรีย์ สินลารัตน์ (2543:54) ได้กล่าวว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้กระบวนการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงต่อผู้เรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบในการเรียนรู้ คือ พฤติกรรมผู้สอน พฤติกรรมผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดจนงบประมาณที่มาสนับสนุน ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านอาคารสถานที่ การที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพอาคารเรียน 2,4 มีการปรับปรุงอาคารเรียนทำให้ห้องเรียนมีไม่เพียงพอ มีเสียงรบกวน ฝุ่นละออง อีกทั้งความไม่สะดวกต่อการใช้บริการห้องสมุด โรงอาหาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการปรับปรุงอาคารเรียน ดังที่ วิจิตร วรุตบางกูร(2524:45)ที่กล่าวถึง สภาพแวดล้อมด้านสถานที่ว่ามีผลต่อการรับรู้และการพัฒนาในด้านต่างๆ ของนิสิตในมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยจะสมบูรณ์และสนับสนุนการเรียนของนักศึกษา จะต้องคำนึงถึงความสมดุลของปัจจัย 4 ประการ คือ 1) การจัดบริเวณและความงามของบริเวณ 2) อุณหภูมิ 3) แสง-สี-การมองเห็น 4) เสียง นอกเหนือจากนั้นยังมีองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น สุขลักษณะ ความปลอดภัย ความสดชื่น ความสุขสบายและอบอุ่น บรรยากาศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้

1.2 ด้านการบริการนักศึกษา การที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการดำเนินการห้องพยาบาลที่มีอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฐมพยาบาลมีน้อยไม่เหมาะสมกับการใช้

งาน การบริการห้องสมุด ไม่มีเทคโนโลยีสำหรับการสืบค้นข้อมูลที่ทันสมัยทำให้การค้นคว้าข้อมูลไม่สะดวก ดังที่ สำเนา ขจรศิลป์(2538: 7) กล่าวว่า การจัดบริการนิสิตจะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านของนิสิต เพื่อสร้าง ประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง โดยการจัดบริการที่สำคัญ เช่น บริการอาหาร บริการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย และบริการจัดหางาน ทั้งนี้เพื่อช่วยลดหรือขจัดปัญหาต่างๆ ให้แก่นิสิตเพื่อช่วยให้นิสิตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

1.3 ด้านกิจกรรมนักศึกษา การที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะ อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะกิจกรรมที่จัดขึ้นและที่นักศึกษาสนใจและเข้าร่วมยังน้อย กิจกรรมนักศึกษาต้องการเข้าร่วมส่วนใหญ่เป็น กิจกรรมค่ายอาสา ซึ่งนักศึกษาชอบที่จะเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวเพราะนักศึกษาเห็นว่ามีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและส่วนรวม ซึ่งถือเป็นการช่วยเหลือผู้อื่น กิจกรรมทางพระพุทธศาสนานักศึกษายังคงไม่ค่อยให้การสนใจเข้าร่วม ประกอบกับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลในการจัดกิจกรรมต่างๆ ยังไม่ทั่วถึง สอดคล้องกับแนวคิดสำเนา ขจรศิลป์ (2527: 20-21) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาที่จัดในสถาบันอุดมศึกษา มี 5 ประการ คือ 1) กิจกรรมด้านวิชาการจัดขึ้น เพื่อแสวงหาความรู้ในด้านวิชาการอันควรได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระทางการคิด 2) กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมสนับสนุนให้นักศึกษามีความสนใจและมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อให้มี สุนทรียภาพในศิลปะด้านต่างๆ อันไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดี 3) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ จัดทำขึ้นเพื่อให้นักศึกษา ใช้เวลาในการพัฒนาตนเอง ให้พร้อมเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคม 4) กิจกรรมด้านกีฬา จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเล่น กีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัย 5) กิจกรรมด้านนันทนาการ จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเพื่อพัฒนาจิตใจ อารมณ์ และสังคมให้นักศึกษา

1.4 ด้านอาจารย์ผู้สอน การที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะ อุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก อาจ เป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญในวิชาที่สอน สามารถถ่ายทอดความรู้ใน เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่สอนให้นักศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจ ได้เป็นอย่างดี และยังเป็นผู้ที่ชี้แนะแนวทาง อบรมสั่งสอน ให้นักศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ รวมทั้งอาจารย์เป็นแบบอย่างครูที่ดีให้แก่นักศึกษาและดำรงตนอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม ดังที่ สุวพร ตั้งสมรพงษ์ (2542: 78-79)กล่าวว่า อาจารย์ควรมีความเข้าใจในเรื่องพัฒนาการของนิสิต ใจกว้าง ไม่แบ่งแยกระหว่างวิชาการและกิจกรรม เปิดโอกาสให้นิสิตได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อพัฒนาการให้แก่นิสิต

1.5 ด้านการจัดการเรียนการสอน การที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมของ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก อาจเป็นเพราะเนื้อหาแต่ละรายวิชาที่จัดให้เรียนแต่ละภาคเรียนมีความสัมพันธ์กัน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีสภาพ พร้อมใช้งาน ส่วนการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนได้มีการสอดแทรกความรู้ด้านจริยธรรม คุณธรรมให้แก่นักศึกษา สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองหรือพยายามให้ นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองซึ่งทำให้นักศึกษารู้จักคิด วิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ดังที่ สุวพร ตั้งสมรพงษ์ (2542: 77) ที่ กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของ อาจารย์รวมทั้งการใช้สื่อต่างๆ ในการสอน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนต้องสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม ซึ่ง จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ ส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในด้านการเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรม สิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัว แปรเพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา ผลการเปรียบเทียบ พบว่า

2.1 นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาของคณะส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและโดยธรรมชาติเพศหญิงจะมีความสนใจใฝ่ใญ่รายละเอียดในเรื่องสภาพแวดล้อม จึงมีความคาดหวังต่อสิ่งต่างๆ มากกว่าเพศชายเนื่องจากสภาพสังคมและการอบรมเลี้ยงดูทำให้นักศึกษาหญิงมีความวิตกกังวล มีความละเอียดอ่อนมากกว่านักศึกษาชาย ซึ่งนักศึกษาหญิงจะมองสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ในคณะไม่เอื้อต่อการเรียนเล่าเรียนในปัจจุบันอาจพิจารณาว่าบรรยากาศและเสียงเครื่องจักร ฝุ่นละออง ทำให้นักศึกษาหญิงรู้สึกวิตกกังวลในความปลอดภัย

ด้านการจัดการเรียนการสอน นั้น คณะฯ เปิดการเรียนการสอนเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่นมาเป็นระยะเวลายาวนานทำให้มีการปรับปรุงหลักสูตรต่อเนื่อง อีกทั้งคณะเน้นการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งนักศึกษาชายจะมีความถนัดในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ทางด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอมากกว่านักศึกษาหญิงทำให้นักศึกษาหญิงอาจจะต้องการความช่วยเหลือและต้องการคำปรึกษาจากผู้สอนมากกว่า อีกทั้งนักศึกษาหญิงมีความสนใจและใฝ่ใญ่ในเรื่องการเรียนมากกว่านักศึกษาชายจึงมีความต้องการให้คณะจัดสื่อการเรียนการสอนให้มีสภาพพร้อมใช้งานและต้องการให้คณะเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่นักศึกษาที่จะสามารถช่วยเหลือและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มากกว่าที่เป็นอยู่

ด้านการบริการนักศึกษา นั้น นักศึกษาอาจจะมองจากผลสืบเนื่องจากการปรับปรุงอาคารเรียนส่วนหนึ่งที่ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกสบายในการรับบริการ ซึ่งนักศึกษาหญิงอาจต้องการความสะดวกสบาย อำนวยความสะดวกด้านการบริการมากกว่านักศึกษาชาย จึงมีความต้องการให้คณะจัดบริการด้านต่างๆ เช่น การจัดบริการห้องสมุดให้มีบริการเทคโนโลยีสำหรับสืบค้นที่ทันสมัย ห้องพยาบาลให้เพียงพอเหมาะสมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะสามารถให้นักศึกษาได้รับการบริการสะดวกสบาย

ด้านกิจกรรมนักศึกษา ที่ทางคณะจัดให้มีขึ้นนั้น บางกิจกรรมเป็นส่วนของนักศึกษาเพศชายสนใจและเข้าร่วมมากกว่า เช่น กิจกรรมค่ายอาสา แต่บางกิจกรรมนักศึกษาทั้งเพศชาย เพศหญิง เป็นผู้ช่วยกันจัด เช่น กิจกรรมวันไหว้ครู กิจกรรมกีฬาสี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะแตกต่างกัน ดังที่ เอนกกุล กริแสง (2522: 113) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องของเพศเป็นสาเหตุให้คนเรามีความแตกต่างกันในเรื่องของการเรียนรู้ ทักษะ ทศนคติ ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม ซึ่งเพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้เท่าเทียมกันแต่จะมีทัศนคติหรือความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกันเพราะการอบรมเลี้ยงดูและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม

ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนมีความเชี่ยวชาญชำนาญในวิชาที่สอน มีเทคนิคการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ ความเอาใจใส่ผู้เรียน คอยชี้แนะแนวทางให้ผู้เรียน จึงทำให้นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาจารย์ผู้สอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (2541: 1-2) ได้กล่าวว่าสังคมมนุษย์เป็นสังคมที่ต้องอาศัยการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพมนุษย์ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้ของมนุษย์จำเป็นต้องอาศัยการสอน ผู้สอนต้องพัฒนาการสอนของตนให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งผ่าน

การสอบเข้ามาในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ยังไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ประกอบกับการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์เพื่อนนักศึกษา รุ่นพี่ ยังมีไม่มากนักทำให้เวลาต้องการสอบถามข้อมูลในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษา หรือเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในคณะส่วนใหญ่ นักศึกษาปีที่ 1 จะมีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรู้สึกตื่นเต้นและพร้อมที่จะเข้าหาอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา และพร้อมที่จะเปิดรับสิ่งใหม่ๆ พร้อมที่จะเรียนรู้กับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 3 4 ซึ่งเข้ามาศึกษาในคณะระยะหนึ่งแล้ว ได้ผ่านการเรียนรู้กับสภาพแวดล้อม เรียนรู้จากอาจารย์ เพื่อน รุ่นพี่ จึงมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการศึกษามหาวิทยาลัยมีการปรับตัวเข้ามามีวัฒนธรรมในคณะ จึงเป็นสาเหตุให้นักศึกษาชั้นปีที่ต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านผู้สอนแตกต่างกัน

ส่วนในเรื่องด้านการจัดการเรียนการสอน นั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นชั้นปีที่เรียนตามเนื้อหาแต่ละรายวิชาที่จัดให้เรียนในหมวดวิชาพื้นฐาน และตั้งใจที่จะเรียนรู้กับสื่อ อุปกรณ์ กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเพื่อที่จะพยายามให้ตนเองมีความรู้พื้นฐานในระดับต้นแต่สำหรับชั้นปีที่ 2 3 4 เป็นชั้นปีที่เริ่มมีการเรียนการสอนรายวิชาเฉพาะมากขึ้น ซึ่งเป็นหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาเฉพาะทาง ซึ่งนักศึกษาอาจรู้สึกได้รับความรู้ใหม่ เนื้อหาหลักซึ่งต้องการให้ได้ประสบการณ์ออกชั้นเรียนเพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักฝึกคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองมากขึ้น

ส่วนในเรื่องด้านอาคารสถานที่ นั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาศึกษาในคณะอาจจะมองว่าสถานที่ในคณะคับแคบพื้นที่ใช้สอยจำกัด ต้องเรียนรู้กับสภาพแวดล้อมในอาคาร ห้องต่างๆ มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 3 4 ที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ในคณะมาระยะหนึ่งแล้ว เริ่มชินกับบริเวณภายในคณะและมีความคิดเห็นและกล้าที่จะแสดงออกแนะนำ หรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงอาคาร

ส่วนด้านการบริการนักศึกษา นั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางด้านการบริการนักศึกษาต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 3 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 3 4 เป็นผู้ที่ใช้เวลาในการศึกษาอยู่ในคณะนานกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้เห็นการบริการในด้านต่างๆ เช่น การบริการห้องสมุด โรงอาหาร ห้องพยาบาล ยังไม่เหมาะสมต่อการใช้งาน อีกทั้งในการปรับปรุงอาคารเรียน 2,4 ทำให้ส่งผลกระทบต่อด้านบริการแก่นักศึกษามีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้ามาศึกษาในคณะในระยะเวลายังไม่นานทำให้การมองถึงปัญหาด้านการบริการนักศึกษาไม่มากเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีประสบการณ์ในการใช้งานน้อย

ส่วนในเรื่องด้านกิจกรรมนักศึกษา นั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางด้านกิจกรรมนักศึกษาต่างจากชั้นปีที่ 2 3 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีวุฒิภาวะ การปรับตัว ประสบการณ์แตกต่างกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นนักศึกษาเข้าใหม่ประสบการณ์น้อย เมื่อทางคณะจัดกิจกรรม นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะเห็นความสำคัญและจะเข้าร่วมกิจกรรมเสมอ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 3 4 มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมมาพอสมควรและจะเลือกกิจกรรมที่สนใจ ชอบในการเข้าร่วม สอดคล้องกับแนวคิดของวิลเลียม เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 43) ได้กล่าวว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 จะรู้สึกตื่นเต้น สนใจต่อทุกๆ สิ่งรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนหรือกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความตั้งใจในการศึกษาและพร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัย ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 2 จะรู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่ขึ้น เริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งและเป็นปฏิกิริยาต่อมหาวิทยาลัย

2.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการนักศึกษา ด้านกิจกรรมนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอาจไม่มีความมั่นใจในตนเองเพราะกังวลในเรื่องของผลการเรียนที่ต่ำไม่มีความคิดเห็นหรือสนใจในสภาพแวดล้อมของคณะ นักศึกษาไม่ค่อยสนใจเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองไม่สามารถบริหารเวลาการเรียนหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางเป็นนักศึกษาที่มีความสนใจสภาพแวดล้อมภายในคณะ สนใจและตั้งใจในการเรียนและ

การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆ ภายในคณะไปพร้อมๆ กันได้ โดยสามารถบริหารเวลาการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมได้พอควร มีวิธีการเรียนพยายามให้ตัวเองทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน มีการปรับตัวกับสภาพแวดล้อมได้พอควร มีความรับผิดชอบพอสมควรทำให้การเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมไปด้วยกันได้ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นนักศึกษาที่มีไหวพริบ สนใจสภาพแวดล้อมภายในคณะ ตั้งใจเรียน รู้จักคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาไม่ว่าจะเรื่องเรียนหรือกิจกรรมต่างๆ สามารถบริหารเวลาเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิด สำเนาวิชาศิลป์ (2538: 13) ได้กล่าวว่านักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันมากทั้งทางด้านภูมิหลัง ลักษณะที่มองเห็นภายนอก เช่น รูปร่าง หน้าตา ลักษณะที่อยู่ภายในตัวนักศึกษาได้แก่ ระดับสติปัญญาและเจตคติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อการพัฒนานักศึกษาโดยตรง เช่น นักศึกษาที่มีระดับสติปัญญาสูงจะสามารถเรียนรู้และเกิดพัฒนาการในด้านต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำกว่า

ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมภายในคณะมีอาจารย์ผู้สอนคอยเอาใจใส่ผู้เรียน สนับสนุน ชี้แนะแนวทาง กระตุ้นให้กำลังใจและเอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษาหาความรู้เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ไม่ว่านักศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ ปานกลาง สูง มาขอความช่วยเหลือ คำแนะนำ ในวิชาที่เรียนหรือมาขอคำปรึกษาปัญหา ที่เข้ามาศึกษาเล่าเรียน อาจารย์ผู้สอนยินดีให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางแก่นักศึกษาเพื่อให้นักศึกษามีกำลังใจ และสามารถช่วยนักศึกษาแก้ไขปัญหาจนจบการศึกษา นักศึกษามีความรู้สึกร่วมกับอาจารย์ผู้สอน ด้วยเหตุนี้ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำ ปานกลาง สูง จึงมีทัศนต่อสภาพแวดล้อมของด้านอาจารย์ผู้สอนไม่แตกต่างกัน ดังที่ อุดุลย์ วิริยเวชกุล (2541: 53) ได้กล่าวว่า คุณภาพของอาจารย์นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพตรงตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ รวมทั้งการอุทิศตนต่อภาระรับผิดชอบที่กำหนดไว้ด้วยเพราะว่าคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนมีผลต่อการเรียนการสอนและผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ พัฒนาทักษะในการสอนให้ทันกับยุคสมัยเพื่อที่สามารถให้นักศึกษาได้รับความรู้อย่างถูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงทั้งความรู้ทางทฤษฎีหรือปฏิบัติ

2.4 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาต่างกัน มีทัศนต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ธรรมชาติของนักศึกษาสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก มีความเป็นตัวเองสูง อีกทั้งนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ มีทัศนต่อสภาพแวดล้อมของคณะแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีเสื้อผ้า เทคโนโลยีเคมีสิ่งทอ ออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนของสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์จะเน้นการศึกษาที่ให้นักศึกษาวิเคราะห์และออกแบบวางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ผักผ่อนให้นักศึกษามีความคิดริเริ่ม ค้นคว้าให้มีความก้าวหน้าสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น นักศึกษาสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอจึงต้องการใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ หนังสือ ตำราที่ตรงกับสาขาวิชาทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ต้องการสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และห้องปฏิบัติการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ นอกจากนี้บริการต่างๆ ที่ทางคณะจัดให้ก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการและไม่ได้รับความสะดวกซึ่งอาจกระทบจากงานปรับปรุงอาคารเรียน 2, 4 ส่วนในเรื่องของกิจกรรมนักศึกษา นั้น นักศึกษาสาขาออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ มีอุปนิสัยชอบความท้าทาย ชอบการทำกิจกรรม สนุกสนาน มีการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งกิจกรรมภายนอกและกิจกรรมภายในคณะ เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทลักษณ์ จันทร์ศรี(2547: 90) ซึ่งได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดบริการทางวิชาการ นิสิตสาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศและสาขาวิชาการบัญชี มีทัศนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

5. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ ประธานอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ดร. อรรถพร โพธิ์สุข กรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกท่านในคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้ตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และครอบครัว ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านโดยทั่วกัน

6. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ฉันทลักษณ์ จันทศรี. 2547. สภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2541. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็กการพิมพ์.ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา. 2550. บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิจิตร วรุตบางกูร. 2524. การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2543. รายงานการวิจัยเอกสาร เรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์. ในเอกสารประกอบปฐมนิเทศ นิสิตใหม่ระดับบัณฑิตศึกษาปีการศึกษา 2533. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2527. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ: กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2538. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548. มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550. รายงานการสังเคราะห์สภาวะการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวพร ตั้งสมวรพงษ์. 2542. การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์. ใน วารสารอุดมศึกษาสัมพันธ์ เรื่อง อุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : פרנדท์โพ.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล; และคณะ. 2541. คู่มือการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เอนกกุล กรี่แสง. 2522. จิตวิทยาการศึกษา. พิษณุโลก: โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.